

мадсько-державне і громадське управління освітою, що слугувало підґрунтям теоретичного розгляду системи управління освітою на наукових засадах. Зокрема, громадсько-державне управління загальною середньою освітою визначено як поєднання діяльності громадських і державних суб'єктів управління, що впроваджують узгоджену освітню політику в інтересах людини, громади й держави на основі демократичних процедур самоуправління та співуправління із забезпеченням пріоритету прав громадськості. У результаті теоретичного аналізу проблеми управління загальною середньою освітою простежено трансформацію методологічних підходів у наукових дослідженнях освітніх систем від «жорсткого» до «м'якого» системного і синергетичного.

З'ясовано, що ефективним сучасним напрямом формування громадської складової в управлінні загальною середньою освітою є реалізація концепції громадсько-активних шкіл – навчальних закладів, у яких значна увага приділяється: налагодженню партнерських зв'язків між школою та всіма ресурсами, що існують у громаді; розвитку в таких школах освітніх, соціальних, оздоровчих послуг; підтримці молодіжних рухів; залученню до навчально-виховного процесу батьків; реалізації освітніх програм для дорослого населення, зміцненню родини та взаємин між мешканцями громади.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ШКОЛОЮ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК СОЦІАЛЬНО-АКТИВНОЮ ПЕДАГОГІЧНОЮ СИСТЕМОЮ

Г. Д. Матвєєва, к. пед. н.

Розвиток європейського освітнього простору вимагає від української системи освіти адекватної реакції на сучасні процеси реформування загальної освіти, оскільки саме вона формує ті людські якості й закладає той фізичний, моральний та інтелектуальний потенціал, які людина реалізує в подальшому своєму житті. За висновками сучасних науковців, важливого значення набуває перехід процесу управління загальноосвітніми навчальними закладами від державно-громадського до громадсько-державного.

Вищезазначений аспект реалізується в експериментальній діяльності Миколаївської спеціалізованої школи «Академія дитячої творчості», майданчику всеукраїнського рівня, специфічними особливостями діяльності якої є відхід від уніфікації в освітньому процесі й орієнтації на «усередненого» вихованця; формування бажання працювати (реалізовуватися в творчості) задля розквіту родини, свого народу, держави; виховання духовної культури кожної особистості та створення умов для вільного формування власної світоглядної позиції; культивування кращих рис української ментальності – індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з предметним і соціальним оточенням.

Основними напрямками діяльності спеціалізованої школи мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості» визначено: створення системи пошуку та відбору здібної та творчо обдарованої учнівської молоді; розроблення організаційно-педагогічних засад навчання й виховання учнів школи художньо-естетичного профілю, а також ефективної моделі управління школою з урахуванням специфіки її діяльності, запровадження нових управлінських технологій, зокрема фандрейзингу; реалізація системи профорієнтаційної роботи, спрямованої на свідоме самовизначення учнів, підготовку до вступу у вищі навчальні заклади художнього напрямку або відкриття власної справи; формування цілісного іміджу школи як її позитивного образу для налагодження доцільних координаційних зв'язків між школою, вищими навчальними закладами, громадськими організаціями, науковими установами та закладами культури; відродження національної культури та прикладного мистецтва півдня України.

Пріоритетними науковими підходами до управління діяльністю авторської школи «Академія дитячої творчості» обрано системний, діяльнісний, ситуативно-адаптивний, технологічний, особистісно орієнтований, компетентнісний, культурологічний, інноваційний; науковими принципами – демократизацію, гуманізацію, соціальну детермінацію, інформаційну достатність, належну ресурсну забезпеченість, роботу в «команді», стимулювання професійного розвитку педагогічних працівників. За результатами аналізу багато-

річного досвіду функціонування закладу створено ефективно діючу систему управління, структурними підрозділами якої в ієрархічному порядку виступають: конференція, рада школи, педагогічна рада, художня рада, учнівська та батьківська ради, адміністрація закладу, науково-методична рада, соціально-психологічна служба, центр творчості, центр реабілітації, методичні об'єднання педагогічних представників і керівників творчих майстерень. Повноваження органів громадського управління закріплені статутом школи; мета, завдання, зміст і структура їх діяльності визначені у відповідних положеннях, розроблених і апробованих на практиці та реалізованих завдяки науково обґрунтованим організаційним механізмам.

Підґрунтям демократизації управління школою визначено перехід до громадсько-державного управління через залучення широкого кола батьків і представників громадських організацій до прийняття та виконання управлінських рішень (батьківська рада, батьківська конференція, лекторії). Завдяки означеній позиції наразі сформовано стійкий позитивний імідж у соціальному оточенні міста, країни та зарубіжжя. Миколаївська спеціалізована школа «Академія дитячої творчості» є сучасним загальноосвітнім навчальним закладом, у якому здійснюється організаційно та змістовно диференційоване навчання учнів на підґрунті культурологічної парадигми освіти, синтезі знань та досвіду, відтворених в оригінальній концепції, що реалізується в специфічному культурно-освітньому середовищі та забезпечує ефективне функціонування школи і стабільні позитивні результати її діяльності, в основі якої знаходиться співпраця педагога та дитини в культурно-освітньому просторі школи та громади.

ОСОБЛИВОСТІ ГРОМАДСЬКО-АКТИВНОЇ ШКОЛИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ

О. М. Онаць, к. пед. н.

Відповідно до завдання дослідження на поточний рік було вивчено та проаналізовано особливості громадсько-активної школи в контексті її розвитку як активної соціально-педагогічної системи.